

Haftalık Makro Gündem

16 Temmuz 2024

Dr. Fulya Gürbüz

fulya.gurbuz@vegaportfoy.com



Finansal ve Makro-Ekonomik Gelişmeler (8-12 Temmuz 2024)

Türkiye’de 8-12 Temmuz’da haftalık bazda öncü Asya, Avrupa, ABD ve Türkiye borsaları yükseldi. Dolar endeksi DXY haftalık %0,8 düştü, Euro/Dolar %0,6 arttı, Dolar/TL %1,2 arttı. Türkiye’nin 2 yıl vadeli tahvil faizi 103 baz puan artışla %40,74 oldu. ABD 10 yıl vadeli tahvil faizi 9 baz puan düşüşle %4,19’a geriledi, spot ons altın haftalık %0,8 artışla 2411 \$, vadeli Brent petrol %1,7 düşüşle 85,03 \$ oldu. Türkiye’nin 5 yıl vadeli CDS risk primi 8 baz puan düşüşle 251 baz puana geriledi.

Türkiye’de Haziranda İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi (eşik 50) 51,8’e gerileyerek ihracat iklimindeki güçlenme hız kesti, otomotiv sektörü üretimi aylık %24,1 düştü; sanayi üretimini aşağı çekecek bir gelişme zira otomotiv sektörü üretiminin aylık %34,8 arttığı Mayısta sanayi üretimi aylık %1,7 büyüdü. Mayısta perakende satışlar aylık %0,2 düştü, artan turizm gelirleri ve düşen dış ticaret açığının etkisiyle cari işlemler açığı 1,2 milyar dolara geriledi, istihdamın işgücünden daha hızlı artmasıyla işsizlik oranı %8,4’e, geniş kapsamlı işsizlik oranı %25,20’ye düştü, genç işsizlik oranı %15’e yükseldi; tarım dışı ücretli çalışan sayısı aylık %2,5 arttı. Dolar/TL’nin gerilediği Mayısta inşaat maliyetleri aylık %1,1’e yavaşladı. 5 Temmuz haftasında DTH ve KKM geriledi; brüt rezervler 148,6 milyar dolara, swap hariç net rezervler 11,2 milyar dolara yükseldi, kredi kart kullanımında yavaşlama sürdü.

ABD’de çekirdek TÜFE aylık %0,1’e, yıllık %3,3’e yavaşladı; çekirdek ÜFE aylık %0,4’e, yıllık %3’e hızlandı. FED Başkanı Powell, istihdam piyasasındaki soğumaya bağlı olarak ekonominin artık aşırı ısınmadığını, faiz indirim ihtimali artsa da erken bir faiz indiriminin enflasyonu olumsuz etkileyebileceğini belirtti. 31 Temmuz toplantısında FED faizi sabit tutacak, Eylül toplantısında faiz indirim ihtimali korunuyor.

12.Tem.24	Günlük Değişim	Haftalık Değişim	Aylık Değişim	12.07.2024
BIST100	0.37%	1.96%	8.85%	11064.85
BIST30	0.19%	1.47%	8.30%	12028.64
Dolar/TL	0.59%	1.22%	2.22%	33.034
Euro/TL	0.60%	1.72%	3.10%	36.036
Euro/Dolar	0.36%	0.62%	0.91%	1.0907
Dolar Endeksi (DXY)	-0.35%	-0.75%	-0.53%	104.09
Gram Altın	0.56%	2.25%	6.19%	2564.00
Ons Altın (spot)	-0.17%	0.81%	3.72%	2411.43
Brent Petrol	-0.60%	-1.74%	2.94%	85.03
2-yıllık Tahvil Faizi	0.18%	1.03%	-2.37%	40.74%
ABD 10-yıllık Tahvil Faizi	-0.02%	-0.09%	-0.13%	4.19%
S&P 500	0.55%	0.87%	3.58%	5615.35

TAKVİM			Gerçekleşen	Beklenti	Önceki
8.Tem.24	Türkiye	İSO Türkiye İhracat İklimi Endeksi (Eşik 50) (Haz)	51,6		52,8
	Türkiye	Finansal Yatırım Araçlarının Getiri Oranları (Haz)	Mevduat Faizi a/a %1,88		BİST 100 a/a %6,89
9.Tem.24	ABD	FED Başkanı Powell’in Senato’ya İlk Yarıyıl Değerlendirmesi			
	ABD	Nfib Küçük Ölçekli İşletmeler Güven Endeksi (Eşik 100) (Haz)	91,5	89,5	90,5
10.Tem.24	Türkiye	Sanayi Üretimi (May)	a/a %1,7; y/y %-0,1		a/a %-4,93; y/y %-0,65
	Türkiye	İşsizlik Oranı (Mevs. Arınd.) (May)	%8,4		%8,5
	Türkiye	İnşaat Maliyet Endeksi (May)	a/a %1,1; y/y %72,8		a/a %2,1; y/y %71,8
	ABD	FED Başkanı Powell’in Senato’ya İlk Yarıyıl Değerlendirmesi			
11.Tem.24	Türkiye	Ticaret Satış Hacim Endeksi (May)	a/a %-3,4; y/y %-3,8		a/a %-4,6; y/y %2,5
	Türkiye	Ciro Endeksi (May)	a/a %0,8; y/y %66,8		a/a %0,3; y/y %71,9
	Türkiye	Dış Ticaret Birim Değer Endeksleri (aylık %) (May)	a/a İhr. %0,9, İth. %0,4		a/a İhr. %-0,1, İth. %1,3
	Türkiye	Haftalık Para ve Banka Verileri (5 Temmuz)	Brüt Ulusl. Rezerv 148,6 mlr \$		Brüt Ulusl. Rezerv 143,1 mlr \$
	İngiltere	GSYH (May)	a/a %0,4; y/y %1,4	a/a %0,2; y/y %1,2	a/a %0; y/y %0,7
	ABD	TÜFE (Haz)	a/a %-0,1; y/y %3,0	a/a %0,1; y/y %3,1	a/a %0; y/y %3,3
	ABD	Çekirdek TÜFE (Haz)	a/a %0,1; y/y %3,3	a/a %0,2; y/y %3,4	a/a %0,2; y/y %3,4
12.Tem.24	Türkiye	Ücretli Çalışan İstatistikleri (May)	15.669.792 kişi; a/a %2,5		15.284.114 kişi; a/a %0,3
	Türkiye	Cari İşlemler Dengesi (aylık ve 12-aylık) (May)	-1,23 mlr \$; -25,19 mlr \$	-0,7 mlr \$	-5,43 mlr \$; -31,73 mlr \$
	ABD	ÜFE (Haz)	a/a %0,2; y/y %2,6	a/a %0,1; y/y %2,3	a/a %-0,2; y/y %2,2
	ABD	Çekirdek ÜFE (Haz)	a/a %0,4; y/y %3	a/a %0,2; y/y %2,5	a/a %0,3; y/y %2,6

Yeni Haftada Veriler Ne Söyleyecek?

16–19 Temmuz 2024 haftasında önemli başlıklar olarak Çarşamba açıklanacak ECB faiz kararı ve ABD’de 20 Mayıs sonrası dönemi kapsayan Bej Kitap raporu ile Cuma günü beklenen Moody’s’in Türkiye kredi not değerlendirmesi takip edilecek.

Türkiye’de Haziran ayı merkezi yönetim bütçe dengesi, Tarım-ÜFE, konut satışları; **Mayıs ayı** hizmet üretim endeksi, konut fiyat endeksi, tarımsal girdi fiyat endeksi, özel sektör yurtdışı kredi borcu, net uluslararası yatırım pozisyonu ve kısa vadeli dış borç stoku açıklanacak.

ABD’de Temmuz ayı Nahb Konut Piyasası Endeksi (eşik 50); Haziran ayı sanayi üretimi, perakende satışlar, inşaat izinleri, konut başlangıçları; Mayıs ayı toplam işletme stokları açıklanacak.

Euro Bölgesinde Temmuz ayı ZEW Ekonomik Güven Endeksi (eşik 0), Haziran ayı çekirdek TÜFE, Mayıs ayı dış ticaret dengesi takip edilecek.

İngiltere’de Haziran ayı TÜFE, perakende satışlar, istihdam, tüketici güven endeksi açıklanacak.

Türkiye’nin tatil olduğu 15 Temmuz’da Türkiye’de otomotiv üretimi aylık %24,1 sert düştü. **Çin’de** GSYH 2Ç2024’te beklentilerin gerisinde kalarak çeyrek bazda %0,7’ye, yıllık %4,7’ye yavaşladı. **Euro Bölgesinde** sanayi üretimi Mayısta aylık %0,6 daraldı. **ABD’de** NY Empire State İmalat Endeksi (eşik 0) Temmuzda -6,6 ile daralmaya devam etti. FED Başkanı Powell enflasyonun hedefe doğru ilerlediğine dair güvenin arttığını söyledi ancak faiz indirimine dair sinyal vermedi.

TAKVİM			Gerçekleşen	Beklenti	Önceki
15.Tem.24	Türkiye	TATİL			
	Türkiye	OSD Otomotiv Üretimi (Haz)	100.162 adet; a/a %24,1, y/y %15,8		131.956 adet; a/a 34,8, y/y %3,7
	Çin	GSYH (2Ç2024)	ç/ç %0,7; y/y %4,7	y/y %5,1	ç/ç %1,5; y/y %5,3
	Çin	Perakende Satışlar (Haz)	a/a %0,1; y/y %2	y/y %3,4	a/a %0,2; y/y %3,7
	Çin	Sanayi Üretimi (Haz)	a/a %0,3; y/y %5,3	y/y %5	a/a %1,0; y/y %5,6
	Euro Bölgesi	Sanayi Üretimi (May)	a/a %0,6; y/y %2,9		a/a %0; y/y %3,1
	ABD	NY Empire State İmalat Endeksi (Eşik 0) (Tem)	-6,6	-6	-6
	ABD	FED Başkanı Powell Konuşacak			
16.Tem.24	Türkiye	Hizmet Üretim Endeksi (May)			a/a %2,2; y/y %2,3
	Türkiye	Tarım-ÜFE (Haz)			a/a %0,9; y/y %61,2
	Türkiye	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Haz)			aylık 0,2 tr TL; 12 aylık -1,5 tr TL
	Euro Bölgesi	Dış Ticaret Dengesi (May)		18 milyar €	15 milyar €
	Euro Bölgesi	ZEW Ekonomik Güven Endeksi (Gelecek 6 Ay) (Eşik 0) (Tem)		48,1	51,3
	ABD	Perakende Satışlar (Haz)		a/a %0	a/a %0,1; y/y %2,3
	ABD	Toplam İşletme Stokları (May)		a/a %0,3	a/a %0,3
	ABD	Nahb Konut Piyasası Endeksi (Eşik 50) (Tem)		44	43
	ABD	API Ham Petrol Stokları (12 Temmuz)			-1,9 milyon varil
17.Tem.24	Türkiye	Konut Satışları (Haz)			110.588 konut; a/a %46,3
	Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (May)			a/a %2,2; y/y %48,4
	Türkiye	Özel Sektör Yurtdışı Kredi Borcu (May)			165,1 milyar dolar
	İngiltere	Çekirdek TÜFE (Haz)			a/a %0,5; y/y %3,5
	Euro Bölgesi	Çekirdek TÜFE (Nihai) (Haz)		y/y %2,9	y/y %2,9
	ABD	İnşaat İzinleri (Haz)			a/a %2,8
	ABD	Konut Başlangıçları (Haz)			a/a %5,5
	ABD	Sanayi Üretimi (Haz)		a/a %0,3	a/a %0,9; y/y %0,4
	ABD	FED Bej Kitap Raporu (20 Mayıs sonrası)			Ekonomik büyümede ilimli artış
	ABD	MBA 30-Yıl Mortgage Faiz Oranı (12 Temmuz)			%7
	ABD	Mortgage Başvuruları (12 Temmuz)			h/h %0,2
	ABD	EIA Ham Petrol Stok Değişimi (12 Temmuz)			-3,444 milyon varil
18.Tem.24	Türkiye	Kısa Vadeli Dış Borç (May)			180,1 mlr \$
	Türkiye	Haftalık Para ve Banka Verileri (12 Temmuz)			Brüt Ulusal Rezerv 148,6 mlr \$
	İngiltere	Aylık İstihdam Değişimi (May)		45 bin kişi	-139 bin kişi
	Euro Bölgesi	ECB Politika Faiz Kararı		%4,25	%4,25
	ABD	İlk İşsizlik Başvuruları (13 Temmuz)		235 bin kişi	222 bin kişi
	ABD	Philadelphia Fed İmalat Endeksi (Eşik 0) (Tem)		2,9	1,3
19.Tem.24	Moody's	Türkiye Kredi Not Değerlendirmesi			B3; pozitif
	Türkiye	Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi (May)			a/a %1,7; y/y %52,2
	Türkiye	Net Uluslararası Yatırım Pozisyonu (May)			-325,3 milyar dolar
	İngiltere	Gfk Tüketici Güven Endeksi (Eşik 0) (Tem)		-12	-14
	İngiltere	Perakende Satışlar (Haz)		a/a %0,4; y/y %0,2	a/a %2,9; y/y %1,3
	Almanya	ÜFE (Haz)		a/a %0,1	a/a %0; y/y %2,2

Yakın ve Orta Vadeli Riskler

- **Jeopolitik Riskler...** Türkiye'nin Kuzey Irak ve Kuzey Suriye'ye yaza doğru olası operasyonları, İsrail'in Gazze saldırılarının paralelinde füze saldırılarıyla Irak, İran, Lübnan, Suriye ve Yemen savaşın içine çekiliyorlar. ABD-Çin gerginliği ve Ermenistan-Azerbaycan savaşı riskleri canlı kalmaya devam ediyor. Kızıldeniz'de gerilimin artması petrol fiyatlarını ve dolayısıyla küresel enflasyonu yeniden olumsuz etkileyebilir.
- **Siyasi Risk...** Mart 2024 seçimlerinin ardından mevcut ekonomi görevinin başındayken Sayın Mehmet Şimşek'in ne kadar süre görevinde kalacağı belirsizliği korunuyor. Bütçe disiplinine yönelik riskler ve artan borçlanma gereğini de dahil ettiğimizde 2024 yılında enflasyon ve kur baskısı ile mali sıkılaştırmanın süreceğini tahmin ediyoruz.
- **Fiyat ve Faiz Riski...** ABD'de FED'in beklentilerden daha az sayıda faiz indirimi yapabileceği olasılığı ABD dolarına olan talebin canlı kalmasını sağlayacağından henüz iyi bir hikaye ortaya koyamayan Türkiye'nin yabancı sermaye çekme olasılığı da sınırlı kalıyor. ECB'nin de kısa vadede faiz indirme olasılığının düşük olması yurtdışı borçlanma maliyetlerinin iyileşmesini baskılıyor.
- **ABD Seçimleri...** 20 Ocak 2017 – 20 Ocak 2021 dönemi ABD 45. Başkanı Donald Trump ele avuca sığmayan bir lider. Yeniden başkan seçilmesi halinde neler yapabileceğini kestirmek zor.
- **Tedarik Maliyetleri...** Kızıldeniz'de gemilere yapılan saldırılar, rotaların uzamasına ve maliyetlerin artmasına sebep olarak deniz ticaretini kısmen de olsa olumsuz etkilemeye devam ediyor.
- **Dış Talep Daralması...** İhracat iklimindeki olumsuz tablo Türkiye'de istihdamı aşağı yönlü baskılarken, bütçe açığı rekor kırmaya devam ediyor.
- **Finansal İstikrar Riski...** Çin'de gayrimenkul sektörü yüksek finansal risk taşıyor.

YASAL UYARI

Dışarıdan Temin Edilen Verilere İlişkin Yasal Uyarı

Bu günlük bültende/e-postada yer alan her türlü fiyat, veri ve bilgi; kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve diğer piyasa koşullarına göre güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan temin edilmekte olup, bu bilgilerin tam ve eksiksiz şekilde doğru olduğu anlamına gelmemektedir. Günlük bültende yer alan verilerle okuyuculara bülten tarihinden bir işlem günü öncesine ait yayınlanan veriler ve bülten gününe ait yayınlanacak veriler konusunda okuyucuya tarafsız genel bilgiler sunulmaktadır. Bu kaynaklardan temin edilen fiyat, veri ve bilginin kullanılması sebebiyle ortaya çıkabilecek zararlardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.

Yatırım Tavsiyesi Olmadığına Dair Yasal Uyarı

Bu raporda/e-postada yer alan bilgi, analiz ve yorumlar yatırım danışmanlığı ve/veya yönlendirici ve taraflı bir nitelik taşımayıp okuyucuya dürüst ve objektif bakış açısıyla genel bir bilgilendirme yapılmaktadır. Bu raporda yer alan analiz, tavsiye ve yorumlar mali durumunuza, risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgi, analiz ve yorumlara dayanılarak yapılacak yatırımların ve işlemlerin sonuçlarından ve oluşacak mali kayıplardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.